

Čís. 1047.

Otázky porotcům. Není vadou, nebyla-li do hlavní otázky pojata hodina, kdy prý byl trestný čin spáchán a ohledně níž hájil se obžalovaný tím, že v onu hodinu nebyl na místě činu.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1922, Kr I 1272/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Táboře ze dne 18. října 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem loupeže dle §§ 190, 192 tr. zák. a přestupkem dle § 36 zbroj. pat. ze dne 24. října 1852, čís. 223 ř. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost obžalovaného napadá rozsudek porotního soudu z důvodů § 344 čís. 6 a 9 tr. ř. Jest bezdůvodna. Zmatek dle § 344 čís. 6 tr. ř. shledává stížnost v tom, že porotní soud do první otázky pojal jako dobu spáchání činu prosté datum »v noci na den 25. července 1922«, aniž uvedl též hodinu, v čemž prý spatřovati jest v tomto případě porušení předpisu § 318 tr. ř. Hájení se obžalovaného spočívalo v tom, že nemohl v určitou hodinu býti na místě činu. Hájení to nabylo prý též opory ve výpovědech svědků, stížností citovaných, dle nichž přítomnost obžalovaného na místě činu v uvedenou hodinu byla pravděpodobnou. Uvedením hodiny spáchání skutku mělo prý porotcům býti zdůrazněno, že mají řešiti otázku, bylo-li vzhledem k uvedeným výsledkům trestního řízení vůbec možno, aby se obžalovaný činu za vinu mu kladeného v uvedenou hodinu dopustil. Než, tvrdí-li a odůvodňuje-li stížnost uvedeným způsobem nutnost, aby v otázce k porotcům uvedena byla i hodina spáchání skutku, dovolávají se předpisu § 318 tr. ř., že do hlavní otázky mají pojaty býti všechny známky činu trestného a nad to dodány býti i zvláštní okolnosti skutku dle místa, času, věci atd., pokud toho třeba k zřetelnému poznačení skutku, přehlíží zřejmě význam tohoto předpisu. Již dodatek »pokud je toho třeba k zřetelnému poznačení skutku« v § 318 tr. ř. nasvědčuje tomu, že účelem pojetí zvláštních okolností skutku do hlavní otázky jest toliko individualisace činu, totiž označení jeho tak dalece, by nemohl zaměněn býti s jiným skutkem téhož druhu, aby obžalovaný chráněn byl bezpečně proti případnému opětovnému stíhání pro týž skutek. Tomuto požadavku vyhovuje úplně určení skutku tak, jak stalo se to v tomto případě, kde vedle dne a místa spáchání pojata byla do otázky i jména osob, jímž učiněno bylo násilí, jakož i předměty, které byly uloupeny. Otázku, byl-li pachatelem loupeže obžalovaný, jenž popíral, musili porotci vzhledem k obhajobě obžalovaného nutně řešiti, když odpovídali k otázce o vině, tak jak jim byla dána, při čemž bylo lhostejno, zda v otázce označena byla i hodina, kdy loupež byla spáchána, či nikoliv. Účelem předpisu § 318 tr. ř. není, upozorniti zvlášť porotce na případné pochybnosti o pachatelství obžalovaného vzhledem k výsledkům porotního přelíčení; k tomu určeny jsou jiné předpisy procesní, tak při-

saha porotců dle § 313 tr. ř., právo stran i porotců dávatí obžalovanému i svědkům otázky, přednesy stran dle § 324 tr. ř., resumé předsedovo dle § 325 tr. ř., poučení porotců dle § 326 tr. ř. Otázky hlavní, tak jak porotcům byly dány, vyhovují tudíž úplně předpisu § 318 tr. ř., výtká činěná stížností první otázce hlavní postrádá naprosto podkladu v zákoně a nemůže proto o porušení předpisu § 318 tr. ř., a o zmatku dle § 344 čís. 6 tr. ř. důvodně býti řeči.

Čís. 1048.

Násilí dle § 190 tr. zák. směřuje k donucení k neprodlenému vydání věci nebo k neprodlenému jejímu odebrání, kdežto násilí dle § 98 písm. a) tr. zák. nese se k vynucení budoucího vydání věci.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1922, Kr II 720/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku porotního soudu v Brně ze dne 5. října 1922, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem loupeže podle §§ 190, 194 tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Proti výroku, odsuzujícímu stěžovatele pro zločin loupeže, dovolává se stěžovatel zmatků § 344 čís. 6 a 11 tr. ř. Onen důvod spatřuje stížnost v tom, že nebyla dána porotcům vedle hlavní otázky na zločin loupeže i eventuelní otázka na zločin vydírání, což soud porotní vůči dotyčnému návrhu obhajoby při porotním přelíčení odůvodnil tím, že nevyšly na jevo okolnosti, které by poukazovaly na skutkovou podstatu vydírání. To vším právem. Kdežto vydírání ve smyslu § 98 a) tr. zák. předpokládá použití násilí za účelem vynucení nějakého konání, snášení neb opomenutí jakéhokoli druhu, má § 190 tr. zák. v případě skutečného násilí na zřeteli použití jeho za účelem zmocnění se cizí movité věci. Zmocnění to státi se může přímým odebráním této věci, neb násilným vynucením neprodleného její vydání (loupežné vydírání). I zmocnění se cizí movité věci předpokládá v případě násilného odebrání donucení odpůrce k dopuštění tohoto odebrání (nestalo-li se, čehož však dle § 190 tr. zák. netřeba, násilím, vylučujícím všelikou vůli majitelovu), v případě vynucení jejího neprodleného vydání v donucení majitele k určitému konání. Rozdíl mezi obojími skutkovými podstatami, z nichž ona § 98 a) tr. zák. jako všeobecnější ustoupiti musí skutkové podstatě dle § 190 tr. zák. jako podstatě zvláštní, omezené na určité konání nebo dopuštění, totiž na vydání neb odebrání movité věci, spočívá tedy, jde-li o násilné zmocnění se cizí movité věci v tom, že bude tu loupež, šlo-li o okamžité zlomení vůle ohroženého a donucení k neprodlenému vydání věci neb o neprodlené její násilné odebrání, vydírání ale tehdy, neslo-li se násilí k vynucení budoucího jejího vydání. Ježto v tomto případě neposkytlo trestní řízení nijakého podkladu pro eventualitu, že stěžovatel použil násilí proti Václavu V-ovi za tím účelem, by pozdější, budoucí vydání peněz nebo nějaké movité věci na něm vynutil, nýbrž šlo jen o násilné vynucení okamžitého